

ارزیابی کیفیت شکاف وضع موجود و مطلوب پایداری بازاریابی صنعتی کسب و

کارهای سبز روستایی با استفاده از روش PESTEL و IPA

محمد مهدی کریمی^۱

رسول ثانوی فرد^{*}

Dr.sanavifard@gmail.com

علی اصغر عیوضی حشمت^۲

مصطفی خواجه^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۸/۱۶

زمینه و هدف: در بنیان معنایی، توسعه پایدار سبز، مشارکت جهانی برای تداوم و پویایی رشد اقتصادی؛ عدالت اجتماعی و حفظ و نوزایی ظرفیت‌های زیست محیطی، نه تنها برای حال حاضر بلکه برای نسل‌های آتی را بر می‌تابد و مبین نوعی جامع‌نگری و تعهد همگانی برای بهبود آینده مشترک بشر در تمامی عرصه‌ها همچون کسب و کارهای سبز روستایی است. هدف این پژوهش ارزیابی کیفیت شکاف وضع موجود و مطلوب پایداری بازاریابی صنعتی کسب و کارهای سبز روستایی می‌باشد.

روش بررسی: در این پژوهش شناسایی عوامل و مولفه‌ها به روش دلفی و با مشارکت ۱۰ نفر از خبرگان تخصصی در حوزه کسب و کارهای روستایی انجام شد و در ادامه با استفاده از روش PESTEL شاخص‌ها دسته‌بندی شدند. سپس کیفیت شکاف وضع موجود و مطلوب ترسیم و رتبه‌بندی عوامل و شاخص‌ها از طریق ماتریس IP صورت گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد، عوامل قانونی، اقتصادی و تکنولوژی به ترتیب در شکاف وضعیت کسب و کارهای روستایی بیشترین نقش را دارند. همچنین ماتریس IP نشان داد، ۱۴ مولفه با عملکرد و اهمیت بالا است که باید تداوم یابد. ۳۵ مولفه با عملکرد پائین و اهمیت بالاست که باید روی آنها سرمایه‌گذاری شود.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج کسب شده گویایی این واقعیت هستند که سیاست‌های توسعه روستایی باید از سهم کشاورزی، چه در جهت بهبود فعالیت‌های مزرعه و چه در حمایت از خدمات جانبی، برای تأمین توسعه پایدار جهت رونق بخشیدن به کسب و کارهای سبز در مناطق روستایی استفاده کنند. لذا سیاستگذاران این عرصه می‌بایست در زمینه اصلاحات کشاورزی، قوانین دارای انعطاف را مدون نمایند تا توسعه روستایی در زمینه ی کسب و کار سبز مبنایی برای ثبات اجتماعی و سیاسی این مناطق در کشور باشد.

واژه‌های کلیدی: شکاف عملکرد- اهمیت، توسعه پایدار، کسب و کارهای سبز روستایی، روش PESTEL، تکنیک IPA.

۱- دانشجوی دکتری مدیریت صنعتی، گروه مدیریت، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

۲- استادیار، گروه مدیریت، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران. * (مسئول مکاتبات)

۳- استادیار، گروه مدیریت، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

Appraisal the Quality of Gap between the Current Situation and Desired Sustainability of Industrial Marketing of Rural Green Businesses

Mohammad Mahdi Karimi¹

Rasoul Sanavifard^{2 *}

Dr.sanavifard@gmail.com

Aliasghar Eyvaziheshmat³

Mostafa Khajeh²

Admission Date: February 14, 2023

Date Received: November 7, 2022

Abstract

Background and Objective: In terms of meaning, green sustainable development, global partnership for the continuity and dynamics of economic growth; Social justice and preservation and renewal of environmental capacities shines not only for the present but also for future generations and shows a kind of comprehensive view and commitment of all to improve the common future of mankind in all fields such as rural green businesses. The purpose of this research is Appraisal the quality of the gap between the current situation and the desired sustainability of industrial marketing of rural green businesses.

Material and Methodology: In this research, factors and components were identified by Delphi method with the participation of 10 specialized experts in the field of rural businesses, and then the indicators were categorized using the PESTEL method. Then, the gap quality between the current and desired conditions was drawn and the factors and indicators were ranked through the IP matrix.

Findings: The findings of the research showed that legal, economic and technological factors respectively play the greatest role in the gap in the status of rural businesses. Also, among the components, social security laws for home businesses, guaranteeing government agencies, and integrated mentality of electronic businesses, liquidity, water supply and investment respectively had a greater impact on creating a gap. The IP matrix showed that there are 14 components with high performance and importance that should be continued.

Discussion and Conclusion: The obtained results are an indication of the fact that rural development policies should include the contribution of agriculture, both in order to improve farm activities and in support of ancillary services, to ensure sustainable development in order to promote green businesses in the regions. Use rural. Therefore, the policy makers of this field should codify flexible laws in the field of agricultural reforms so that rural development in the field of green business is the basis for the social and political stability of these areas in the country.

Keywords: Sustainability, Industrial Marketing, Rural Green Businesses.

1- P.h.D Candidate, Department of industrial Management, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Business Management, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

*(Corresponding Author)

3- Assistant Professor, Department of Management, Payame Noor University, Tehran, Iran.

مقدمه

امروزه توجه به محیط کلان بازار کسب و کارهای روستایی بیشتر احساس می شود و بررسی کیفیت شکاف عملکرد خدمات ارائه شده و نتایج حاصله را ضروری کرده است. تحلیل عملکرد در سازمان‌ها، شناسایی شکاف عملکرد، علل و ریشه‌های آن، امر بسیار مهمی است که می‌تواند ضمن کاهش هزینه‌ها و بهبود کیفیت خدمات سازمان‌ها، رضایت مشتریان و خدمات‌گیرندگان را نیز به همراه داشته باشد. با وجود اینکه شناخت تحلیل عملکرد در هر نوع سازمان خصوصی یا عمومی واجد اهمیت است اما کاهش سود در سازمان‌های خصوصی به عنوان عامل هشداردهنده مهمی عمل می‌کند که مدیران را به شناخت و وضعیت و علل شکاف وامی دارد اما این موضوع در سازمان‌های بزرگ و عمومی با دشواری‌های متعددی همراه می‌شود؛ چرا که گاه مراجعه به برخی از آنها اساساً امری انتخابی نیست و مبتنی بر اجباری قانونی است (۱). بدون تردید روستاها در عصر حاضر با تحولات و تهدیدات گسترده روبرو هستند، از این رو تضمین و تدام حیات و بقا روستاها نیازمند یافتن راه حل‌ها و روش‌های جدید مقابله با مشکلات می‌باشد نوآوری، ابداع، خلق محصولات، فرآیندها و روش‌های جدید بستگی زیادی دارد. تنوع بخشی به اقتصاد روستایی یکی از رویکردهایی است که در جهت تحقق توسعه پایدار روستایی مطرح شده است (۲). توسعه روستایی همواره با زندگی کشاورز در ارتباط است بنابراین برای خوب زندگی کردن در منطقه روستایی، باید مکانیزم کارآمدی برای افزایش درآمد وجود داشته باشد (۳). ضمن اینکه این مناطق با کمبود و نبود تجربه زمینه‌های جدید فعالیت‌های اقتصادی و محدودیت امکان رشد اجتماعی مواجه است (۴).

با نگاهی به تولید ناخالص داخلی می‌توان دریافت که از کل تولید ناخالص داخلی کشور ۵۹٪ سهم خدمات و ۴۱٪ سهم تولیدات است. از کل تولید ناخالص داخلی ۳۷/۶٪ سهم شهری و ۲۶/۴٪ سهم روستایی است. از ۲۶/۴٪ سهم روستا در اقتصاد کشور ۸۱/۵٪ تولیدات و ۱۸/۵٪ سهم خدمات است. بنابراین از ۴۱٪ سهم تولید در اقتصاد کشور ۲۱/۵٪ سهم تولیدات روستایی

و ۱۹/۵٪ سهم تولیدات شهری است (۵). بدین لحاظ نقش و اهمیت روستا در تولید ناخالص ملی و در مجموع در اقتصاد کشور کاملاً محرز است. بالا بودن نرخ بیکاری در روستا به نسبت شهر مخصوصاً بیکاری جوانان روستایی، پایین بودن سطح درآمد جامعه روستایی، ضعف فرهنگ کار و اشتغال در روستا، سطح آشنایی کم روستاییان از ظرفیت‌ها و جاذبه‌های روستایی و رونق ناکافی بازارهای سنتی روستایی جهت تامین مایحتاج روستاییان، سرازیر شدن محصولات شهری به روستا، همچنین عدم فروش به موقع محصولات روستایی و خرید محصولات روستایی با قیمت‌های پایین از جمله مشکلات بازار و اقتصاد روستایی است که دولت را بر آن داشت در سال‌های اخیر طرح‌ها و برنامه‌هایی را در روستاهای کشور به اجرا درآورد. اما در عمل تغییر محسوس در سطح درآمد و معیشت روستاییان ایجاد نشده است. طبق گزارش مرکز امار ایران، درآمد سرانه خانوار روستایی نسبت به شهر مخصوصاً در دهه‌های اخیر پیوسته کاهش یافته است بطوریکه در حال حاضر درآمد خانوار شهری دو برابر درآمد خانوار روستایی است. با توجه به تمامی حمایت‌هایی که از بخش روستایی صورت گرفته، وضعیت درآمدی مردم روستا نسبت به شهر در حد پایین‌تری قرار دارد.

مطالعات نشان می‌دهد که مناطق روستایی ایران از لحاظ شاخص‌های توسعه نسبت به مناطق شهری در سطح پایین‌تری قرار گرفته و این مناطق با مهاجر فرستی، پیری جمعیت، پایین بودن سطح درآمد و بهره‌وری، بیکاری، فقر، شکاف درآمدی با مناطق شهری، تخریب منابع طبیعی و مسائلی از این دست روبرو است. بنابراین با شناسایی و ارزیابی شکاف، درک بهتری از تصورات و انتظارات مناطق روستایی در جهت بهبود کیفیت زندگی و توسعه کسب و کارهای روستایی می‌توان داشت.

مساله پژوهش حاضر از همین جا یعنی، از توجه به شکاف در ارائه خدمات دستگاه‌های حاکمیتی به روستا و وضعیت معیشتی موجود مطرح می‌گردد. شکاف بین وضع موجود و مطلوب چگونه است؟ عوامل موثر بر کسب و کارهای روستایی کدامند؟ دلایل

برابر رسیده است (7). به عبارت ساده تر می توان گفت، درآمد یک خانوار شهری تقریباً ۲ برابر خانوار روستایی شده است. از طرفی در سال های اخیر سهم شاغلان بخش کشاورزی از کل اشتغال کشور روند نزولی داشته است بطوریکه شاغلان این بخش از ۲۴/۷ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۸ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است (5). همچنین بررسی شکاف درآمدی و فقر خانوارهای روستایی به شهری طی سال های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ نشان داد طی دوره مذکور از شکاف درآمدی از ۳۶/۷ درصد به ۴۱/۱ درصد و شکاف فقر از ۳۴/۹ درصد به ۳۷ درصد افزایش یافته است (8). یافته های ملاس (۲۰۱۸) نشان دادند عدم شفافیت مالی، ارزیابی ناکارآمد نیازهای مادی و کنترل محلی محدود از علل عدم تحقق اهداف بوده است. به عبارتی شکست پروژه های توسعه تقریباً در همه کشورهای در حال توسعه به ویژه در آفریقا یک پدیده رایج است (9). بافوا و ماتسودا در (۲۰۱۷) استدلال کردند که بیشتر پروژه های مرتبط با امرار معاش در جوامع روستایی در جهان در حال توسعه به دلیل عدم موفقیت عوامل توسعه در تفکیک اولویت از پایداری، جنبه ضد تولید داشته است (10). در مطالعه موردی پروژه های توسعه یک سازمان غیردولتی استان چونیوری توسط پومیلجیندا (۲۰۱۷)، اهمیت تجزیه و تحلیل چشم انداز را در طراحی روند مشارکت عمومی در پروژه های توسعه پایدار روستایی مورد بررسی قرار داده است. روشهای ترکیبی، با استفاده از گروه متمرکز و تکنیک های مصاحبه عمیق و داده های کمی حاصل از ۲۵۰ پرسشنامه که از گروه هدف سابق جمع آوری شده بود، انجام شد. نتایج این تحقیق نشان داد که عدم توجه به تجزیه و تحلیل چشم انداز بر تراکم جمعیت مورد نظر به یک مانع مداخله گر قابل توجه در ارتقا مشارکت عمومی تبدیل شده است. این منجر به عدم تناسب بهینه روند پروژه های توسعه گردیده است. بعلاوه، برخی از مناطق هدف دیگر عمدتاً به دلیل شیوه زندگی و شرایط اقتصادی آنها مایل به پیوستن به این پروژه ها نبودند (۱۱). خیرخواه آرانی (۱۳۸۶) در مطالعه ای ضمن شناسایی فرصت ها و توان های مختلف محیطی، اقتصادی و اجتماعی و نیاز مشکلات و موانع موجود بر سر راه توسعه پایدار در روستاهای بخش قمصر کاشان، راهکارهایی را در

عدم فروش محصولات روستایی چیست؟ چه عواملی وضعیت موجود را ایجاد کرده است؟ چگونه می توان به وضع مطلوب رسید؟ کدام عوامل و متغیرها تاثیر بیشتری بر وضعیت موجود و مطلوب دارد؟

این پژوهش تلاش می کند تا کیفیت شکاف بین عملکرد و اهمیت خدمات ارائه شده در زمینه پایداری کسب و کارهای روستاها را شناسایی و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. مطالعات پیشین در بررسی های کسب و کارهای روستایی اغلب عوامل درونی نظیر فروش بیشتر، مشتریمداری و سودآوری و یا عوامل موثر بر یک نوع کسب و کار مانند گردشگری را مورد بررسی قرار داده اند. در حالیکه این پژوهش در نظر دارد کیفیت شکاف وضع موجود و مطلوب پایداری کسب و کارهای سبز روستایی را از طریق کانون های درآمدی و با تاکید به عوامل محیطی و کلان تاثیر گذار، نظیر عوامل اقتصادی اجتماعی، سیاسی، فنی، قانونی، مورد بررسی قرار دهد. و از این لحاظ در نوع خود بدیع و تازه است.

۲- مبانی نظری

یکی از چالش های اصلی درآمدی کشاورزان، نحوه عرضه محصولات تولیدی در بازار مصرف و پایین بودن سهم دریافتی آنها از قیمتی است که مصرف کنندگان نهایی پرداخت می نمایند. بیشتر کشاورزان و کارشناسان، این امر را ناشی از نقائص موجود در ساختار بازار محصولات کشاورزی می دانند (6). با وجود اجرای طرح های توسعه ای در روستاهای کشور، همچنان دخل روستائیان با خرج آنها همخوانی ندارد و این امر باعث مهاجرت روستائیان به شهرهای اطراف و افزایش حاشیه نشینی در حوزه شهری شده است. براساس آمار جمعیتی کشور سال ۱۳۳۵، حدود ۶۸ درصد جمعیت کل کشور در روستاها ساکن بودند، در حالی که در آخرین سرشماری انجام شده در سال ۱۳۹۵، این میزان به ۲۵/۹ درصد کاهش یافته است. متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی در سال های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۸ به ترتیب ۱۶۱ میلیون ریال و ۲۹۷ میلیون ریال و در خانوار شهری به ترتیب برابر ۲۷۸/۸ میلیون ریال و ۵۴۱ میلیون ریال بوده است که نشان می دهد نسبت درآمد خانوار شهری به روستایی بین سال های ۹۴ تا ۹۸ از ۱/۷ برابر به ۱/۸۲

بهترین شیوه اندازه‌گیری کرد. IPA شامل طراحی ماتریس عملکرد و اهمیت ویژگی‌های منتخب یک خدمت مشخص، که توسط استفاده‌کنندگان امتیازدهی شده است می‌باشد. بررسی تحقیقات قبلی نشان می‌دهد مدل عملکرد و اهمیت در حیطه روستایی کاربردهای فراوانی دارد بطوریکه تحقیقات زیادی در زمینه شاخص‌های اجتماعی و گرد شگری روستایی انجام شده است. مدل PESTEL، بازار کسب و کارهای روستایی را مورد بررسی قرار می‌دهد. این روش توسط فاهی و نارایانان (۱۶) توسعه یافته است که محیط کسب و کار را از دیدگاه اقتصاد کلان تجزیه و تحلیل می‌کند. تحلیل اهمیت-عملکرد یک مدل چندشاخصه است که برای شناسایی شکاف بین عملکرد ویژگی‌های یک حیطه نسبت به اهمیت آنها استفاده می‌شود. مفهوم اهمیت-عملکرد اولین بار توسط مارتیلا و جیمز (۱۷) به منظور بهبود خدمات به مشتریان و افزایش فروش خودرو توسعه یافت. در این مدل هر مولفه از طریق ترکیب اهمیت (وضع مطلوب) و عملکرد (وضع موجود) مورد سنجش قرار می‌گیرد. بر این اساس ماتریس داری چهار ربع می‌باشد.

ربع اول: عملکرد بالا - اهمیت زیاد (به کار خود ادامه دهید (کانون توجه)): ویژگی‌های این دسته نشان‌دهنده نقاط قوت اصلی هستند که در دستیابی به سطح استاندارد عملکرد موفق بوده‌اند. ربع دوم: عملکرد بالا - اهمیت کم حذف تا حد ممکن (اتلاف منابع). بطوریکه کمترین تأثیر بالقوه را بر جذب استفاده-کنندگان دارند. ربع سوم: عملکرد پایین - اهمیت کم (اولویت پایین): ویژگی‌های این دسته از نظر استفاده‌کنندگان، عملکرد و اهمیت پایینی دارند، لذا برای سازمان تهدید به حساب نمی‌آیند. ربع چهارم: عملکرد پایین - اهمیت زیاد (در اینجا تمرکز کنید): اگر این ویژگی‌ها کنترل نشوند، می‌توانند سازمان را در جذب مشتری و رقابت با سایر سازمان‌ها تهدید کنند. تجزیه و تحلیل اهمیت-عملکرد یکی از روش‌های تحلیل شکاف است. در اهمیت-عملکرد دو نوع تحلیل شکاف وجود دارد. نوع اول از طریق کسر امتیاز، عملکرد و اهمیت ویژگی‌های موسسه هدف محاسبه می‌شود (۱۸). در این روش اگر امتیاز محاسبه شده منفی

زمینه توسعه‌یابدار روستایی در مناطق کوهستانی ارائه کرده است. نتایج آن نشان می‌دهد که مشکلات اقتصادی-اجتماعی منطقه؛ مانند کمبود فرصت‌های شغلی، پایین بودن سطح درآمد، بیکاری، پایین بودن سطح زندگی، مهاجرتی و سایر مسایل مطرح شده، ناشی از بهره‌برداری نامناسب و ناکافی از منابع طبیعی و محیطی منطقه است (۱۲). کشاورزی (۱۳۹۳) به بررسی تأثیر کشاورزی پایدار در توسعه پایدار روستایی می‌پردازد و اینگونه نتیجه می‌گیرد که به کارگیری ادوات کشاورزی، دسترسی به نهاده‌ها و استفاده از کود حیوانی و بذر در کشاورزی منجر به ایجاد کشاورزی پایدار می‌شود و در نهایت، توسعه پایدار روستایی را به ارمغان می‌آورد (۱۳). لایجانی و همکاران (۱۳۹۴)، در پژوهشی با عنوان آرایه نظریه زمینه‌ای برای مشاغل سبز؛ راهکار هزاره سوم بر حفاظت محیط زیست با روش گردند تئوری راهکارها و پیشنهادهایی کاربردی در خصوص سبز سازی مشاغل به عنوان راهکار هزاره سوم در حفاظت محیط زیست و نیز کمک به مسولان محیط زیست برای برنامه‌ریزی‌هایی مناسب ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد عوامل زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی بر روند سبز مشاغل، تأثیرگذار است (۱۴). گوهر شاهی (۱۳۹۴) در پژوهش با عنوان کارآفرینی سبز در روستا با رویکرد توسعه پایدار بیان می‌کند پروژه ترسیب کربن، الگوی سیستم مزرعه کوچک و کشاورزی ارگانیک به عنوان ظرفیت‌هایی مناسب جهت توسعه مشاغل سبز و کارآفرینی سبز در روستاهای استان خراسان شمالی بشمار می‌آیند. در این مقاله جهت اعتلای فرهنگ کارشایسته و مشاغل سبز با بهره‌گیری از مفاهیم سبز و کارآفرینی سبز با توجه به پتانسیل‌های موجود در روستا با مشارکت تعاونی‌های دهیاری و جوامع محلی و همچنین همکاری سازمان‌های دولتی، موجبات توسعه پایدار را در روستاهای استان خراسان شمالی مورد بررسی و کنکاش قرار داد تا مهاجرت فزاینده از روستا به شهر کاهش یابد و مهاجرت به صورت معکوس صورت گیرد (۱۵). سوالی که همیشه محققان با آن مواجه بودند این است که چگونه می‌توان اهمیت و عملکرد ویژگی‌های مختلف را به دلیل ماهیت چند بعدی و مبهم آن به

باشد در این حالت، یک مشکل بالقوه در ویژگی وجود دارد. هر چه تفاوت بیشتر باشد، مشکل آن ویژگی نیز بزرگتر است (۱۹).

بسیاری از محققان بر این باورند که روش محاسبه سنتی اهمیت-عملکرد نیاز به ارتقا دارد (۲۰). در نوع دوم آنها پیشنهاد کردند که برای محاسبه شکاف، می‌توان از طریق تفاوت بین عملکرد موسسه هدف و یکی از رقبای آن استفاده کرد. (۲۱). از آنجایی که موضوع و هدف تحقیق مربوط به یک حیطة می‌باشد و رقیبی برای آن وجود ندارد محقق از شیوه اول برای محاسبه شکاف استفاده کرد.

مدل پستل رویکرد چندوجهی است که به درک بهتر در جهت گیری استراتژیک (۱) و همچنین کمک به تصمیم‌گیری آگاهانه درباره فعالیت‌های سازمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد (۲۱). چارچوب مفهومی پستل شامل عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، فناوری، زیست محیطی و حقوقی است که به عنوان روشی ساختاری جهت سازماندهی عوامل محیطی، برای تجزیه و تحلیل و ترسیم نحوه تأثیر محیط خارجی بر صنعت و بازار مورد استفاده قرار می‌گیرد. با استفاده از تجزیه و تحلیل این عوامل، تصمیمات استراتژیک در مورد بازار و تجارت گرفته می‌شود (۲۲). این ابزار نمای کلی عوامل کلان محیطی را ارائه می‌دهد که یک شرکت یا سازمان باید در تصمیم‌گیری خود در نظر بگیرد. به عبارتی با در نظر گرفتن محرک‌های محیطی، چارچوب پستل می‌تواند شرایط را به گونه‌ای فراهم آورد تا سازمان‌ها اهداف بلند مدت را در نظر بگیرند و استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و کسب و کار نوآور پایدار را انتخاب کنند. عوامل سیاسی عمدتاً مربوط به نهادها، سیاست‌ها و قوانین اجتماعی است. عوامل اقتصادی شامل جنبه‌های کلان و خرد اقتصادی است که به طور مشترک بر توسعه صنعت و بازار تأثیر می‌گذارد. عوامل اجتماعی به ساکنان، فرهنگ و ارزش‌ها اشاره دارد. عوامل تکنولوژیکی شامل شرایط کاربرد و همچنین روند توسعه فناوری است. در مجموع نتایج تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که بررسی کیفیت شکاف در توسعه پایدار کسب و کارهای سبز روستایی روش تازه‌ای که از طریق عوامل کلان محیط بیرونی نظیر اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، تکنولوژی، زیست محیطی و قانونی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در صورتیکه

اولویت تأثیر این عوامل مشخص و متناسب در دستور کار قرار گیرد، منجر به ایجاد کسب و کارهای های نوین و تسریع در فروش محصولات، بازآفرینی روستایی و ورود تکنولوژی‌های نو می‌گردد و در نتیجه، کاهش شکاف بین درآمدهای سرانه شهری و روستایی را فراهم می‌کند.

روش شناسی

انتخاب روش پژوهش پس از تعیین موضوع از بحث‌های شایان توجه است که پژوهشگر باید نسبت به انتخاب مناسب آن تصمیم‌گیری نماید. در علوم مختلف از روش‌های مخصوص و متفاوت برای مطالعه و بررسی استفاده می‌شود تا شناخت موضوع تحت بررسی را ممکن گرداند. ماهیت سؤال مورد بررسی برای شناخت موضوع در نوع روش پژوهش تعیین‌کننده است. به عبارت دیگر پژوهش از حیث روش است که اعتبار می‌یابد نه موضوع پژوهش. تحقیق حاضر از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و با توجه به استفاده از روش‌های چندگانه از منظر روش شناسی، نیز ترکیبی است. از سوی دیگر نظر به اینکه در این پژوهش از روش‌های مطالعه کتابخانه‌ای و نیز روش‌های میدانی نظیر پرسشنامه استفاده شده است، می‌توان بیان کرد که پژوهش حاضر بر اساس ماهیت و روش، یک پژوهش توصیفی-پیمایشی است. از آنجا که در محدوده‌ای مشخص از جغرافیای کشور یعنی روستاهای استان سمنان اجرا شده است راهبرد پژوهش مطالعه موردی است. با توجه به اینکه در یک دوره مشخص اجرا شده افق زمانی پژوهش حاضر، مقطعی است.

جامعه آماری

از آنجایی که پژوهش حاضر یک روش آمیخته است جامعه هدف در بخش کیفی شامل پژوهش‌های انجام شده و مصاحبه با خبرگان بود بدین صورت که مدل‌ها و تحقیقات مختلف ارزیابی کیفیت شکاف وضعیت موجود-مطلوب در زمینه کسب و کارها بررسی شده و طریق مصاحبه با خبرگان، کارشناسان و نخبگان، ۱۰۸ گزاره و مولفه به عنوان عوامل موثر شناسایی گردید. سپس در ادامه ۱۰ نفر از تولیدکنندگان محصولات کشاورزی و دامی و همچنین افراد خبره در زمینه کسب و کارهای روستایی در استان سمنان بر اساس فرآیند فراترکیب، ارزیابی انتقادی و تحلیل دلفی اقدام به شناسایی و و بررسی گزاره‌های محتوایی پژوهش کردند.

بر اساس ۶۰ گزاره تاییده شده تدوین گردید و مجددا در اختیار نمونه تحقیق قرار گرفت.

اعتبار ابزار تحقیق

پس از تعیین عوامل موثر و ساخت پرسشنامه نیاز است اعتبار ابزار تحقیق مورد بررسی قرار گیرد. بدین منظور از روش روایی محتوایی CVR استفاده شد بطوریکه از تعداد ۱۰ نفر از اعضای پانل خواسته شد میزان موافقت خود در خصوص "مناسب یا اساسی بودن" یک گویه خاص را اندازه‌گیری کنند. از این‌رو از ارزیابان خواسته شده تعیین کنند که آیا هر یک از گویه‌ها برای هدف تحقیق سودمند و ضروری است یا نه؟ در این ارزیابی بر اساس سه معیار غیر ضروری، مفید ولی ضرورتی ندارد و ضروری، گزاره‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد (برای یافتن سطح دشواری، میزان عدم تناسب، ابهام عبارات و یا وجود نارسایی در معانی کلمات).

به منظور انتخاب افراد از شیوه نمونه‌گیری کیفی همگن در قالب اعضای گروه پانل استفاده گردید. بدین منظور محقق جهت دستیابی به یک دانش و فهم عمیق، افرادی که در زمینه بازار روستایی تجربه داشتند و همچنین توانایی در اختیار قرار دادن اطلاعات کافی و مناسب بودند را انتخاب کرد. پس از بررسی و حذف گزاره‌های نامتجانس توسط اعضای پانل تعداد ۸۲ گزاره مورد تایید قرار گرفت که پرسشنامه بر مبنای گزاره‌های تایید شده و بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای طراحی گردید و بصورت تصادفی در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار گرفت که تعداد آنها برابر ۴۵۰ نفر بود. در ادامه با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای، مبادرت به غربال داده‌ها شد، بطوریکه از ۸۲ گزاره تعداد ۶۰ گزاره ضریب بالاتر از ۷۰ درصد را کسب کردند. از این‌رو مدل اصلی تحقیق که به بررسی شکاف بین وضع موجود و مطلوب می‌پردازد

$$CVR = \frac{n_E - \frac{N}{2}}{\frac{N}{2}} \quad CVI = \frac{\text{تعداد ارزیابانی که به عدد سه یا چهار پاسخ داده}}{\text{کل پاسخگویان}}$$

محتوا CVI نیز استفاده شد. در جدول ذیل عوامل مورد بررسی آمده است.

در این فرمول n_E تعداد ارزیابانی هستند که گزینه ضروری را انتخاب کرده‌اند و N تعداد کل ارزیابان می‌باشد. همچنین برای اطمینان از اینکه گویه‌های ابزار به بهترین نحو جهت اندازه‌گیری محتوا طراحی شده از روش شاخص روایی

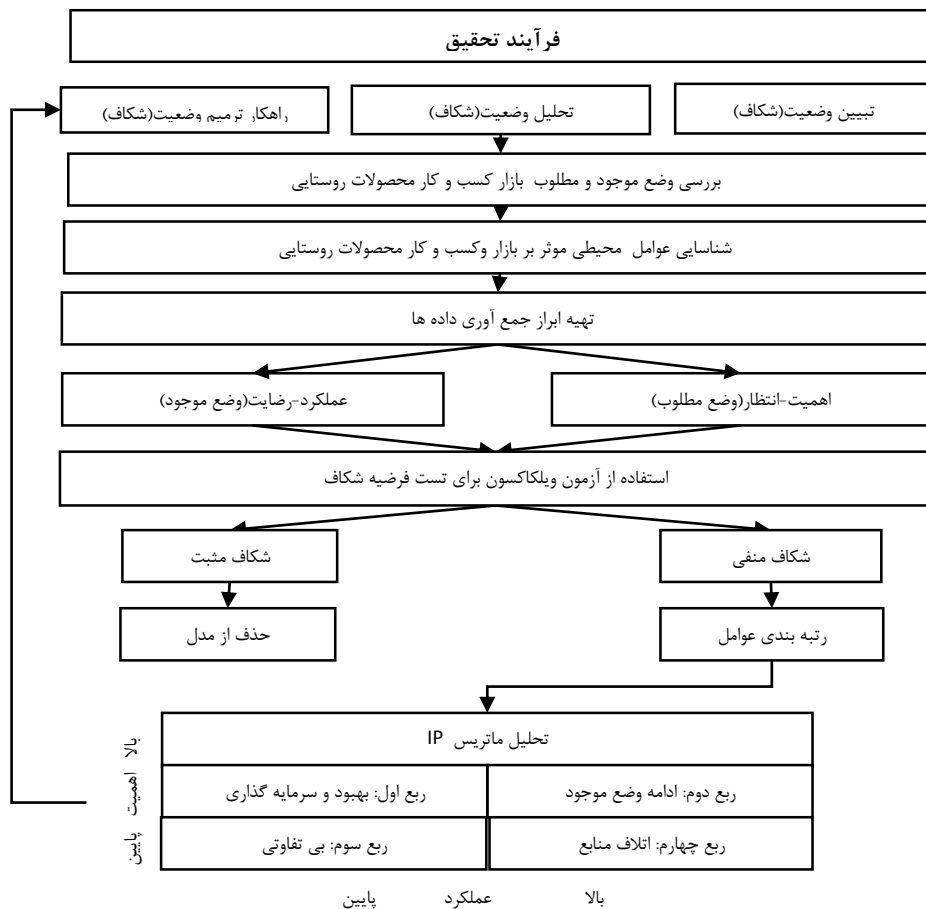
جدول ۱- عوامل مورد مطالعه در بازاریابی سبز روستایی

Table 1. Factors studied in rural green marketing

عوامل اصلی	متغیر/عوامل فرعی	عوامل اصلی	متغیر/عوامل فرعی	عوامل اصلی	متغیر/عوامل فرعی
اقتصادی	قیمت محصولات	سیاسی	ساختار بانکی سبز	زیست محیطی	باز آفرینی روستا الکترونیکی
	زنجیره تامین سبز		مالیات		تولید ارگانیک سبز
	جایگاه بازاریابی سبز		دستگاه های دولتی تضمین کننده		وضعیت آب
	سرمایه گذاری		دستگاه های دولتی حمایت کننده		وضعیت خشکسالی
	بسته بندی سبز		دستگاه های دولتی تسهیل کننده		وضعیت سرما زدگی
	عرضه مستقیم		دستگاه های دولتی تولیدکننده		منابع طبیعی وجنگل
	نفوذ بازار		حمایت دستگاه ها از کسب الکترونیکی		آثار باستانی
	نگهداری کالا سبز		دستگاه های دولتی نظارت کننده		وجود وحوش
	نقد شوندگی		کنترل نوسانات قیمت		وجود قنات و چشمه
	کنترل کیفیت سبز		جایگاه واسطه ها سبز		باز آفرینی روستا الکترونیکی
اجتماعی	منافع کسب الکترونیکی	تکنولوژی	دسترسی به فناوری اطلاعات سبز	قانونی	قانون حمایت از مصرف کننده
	سلف خریدن		محتوای وب و فضای مجازی		قانون حمایت از بازار الکترونیک روستایی
	حمل و نقل سبز		دسترسی به اطلاعات به موقع سبز		قانون احراز هویت و امضا الکترونیکی
	برندینگ		موتور جستجو وب سایت		قانون حمایت از کسب و کار الکترونیکی
	آموزش فنون مذاکره		زیرساخت و اتصال به اینترنت		قانون حمایت از پرداختهای الکترونیکی
	ذهنیت یکپارچه کسب الکترونیکی		مدیریت کسب و کار الکترونیکی		قانون مبارزه سرقت های الکترونیکی
اجتماعی	سواد اجتماعی سبز	منابع انسانی خدمات الکترونیک	همه‌پنداری		قانون حمایت از مشاغل خانگی سبز
	دسترسی عادلانه بازار سبز	همه‌پنداری بین سازمانهای ارائه دهنده IT			
	حذف نابرابری جنسیتی	تجهیزات قابل پذیرش و سازگار IT			
	آگاه سازی مردم	خدمات پس از فروش IT سبز			
	وجود منابع انسانی متخصص				
	مشارکت اجتماعی سبز				
	شنیدن صدای مشتری				

چند معیاره بوده مورد استفاده قرار گرفته است. تجزیه و تحلیل اهمیت-عملکرد روشی برای سنجش فاصله انتظارات (اهمیت) و ادراکات (عملکرد) پیرامون پدیده مورد مطالعه است. این روش برگرفته از یکی از روش‌های تحلیل شکاف است. تجزیه و تحلیل اهمیت-عملکرد اگرچه در ابتدا برای اهداف بازاریابی توسعه یافته است، اما کاربرد آن به زمینه‌های مختلف گسترش یافته است.

روایی محتوایی، ۶۰ گزاره بدست آمده پس از غربال‌سازی توسط خبرگان و نمونه تحقیق، توسط اعضای پانل مورد بررسی قرار گرفت که نتایج نشان داد گزاره‌های مدل اصلی از اعتبار قابل قبولی برخوردار می‌باشند که عوامل باقی مانده بر اساس مدل PESTEL در شش دسته اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، تکنولوژی، زیست محیطی و قانونی گروه‌بندی شد (جدول ۱). در مجموع در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها روش PESTEL در ترکیب با تکنیک IPA که از نوع تصمیم‌گیری

شکل ۱- فرآیند تحلیل

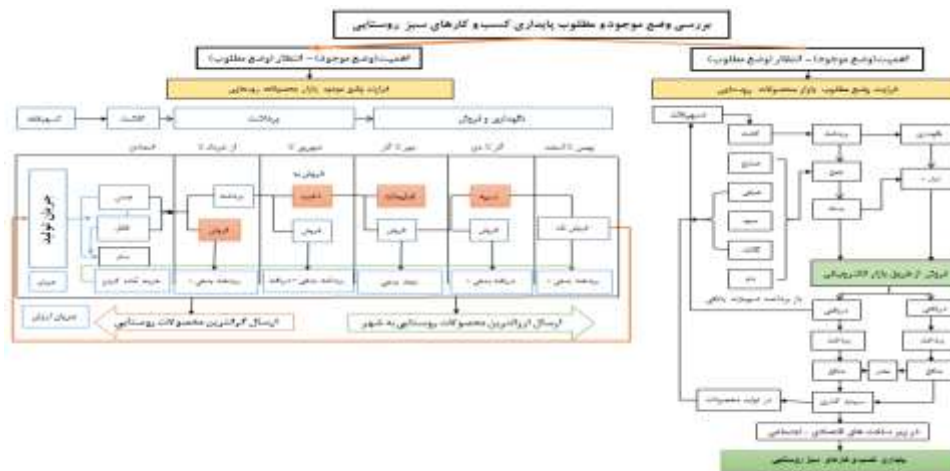
Figure 1. Analysis process

یافته‌های پژوهش

بعضی از کارشناسان با مشکلاتی مواجه شد برای روشن شدن موضوع سوالی از پیش تعیین شده در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار داده شد و از آنها خواسته شد وضعیت موجود و مطلوب و فرآیند،

وضعیت موجود و وضعیت مطلوب بازار کسب و کار محصولات روستایی چگونه است؟ با توجه به اینکه در بررسی اولیه روند پژوهش و مطالعه حضوری و میدانی با تبیین و درک موضوع در گفتگو با روستاییان و حتی

جریان مبادلات بازار و کسب و کار روستایی را ترسیم نمایند. خروجی این سوال به شرح شکل ذیل بدست آمد:

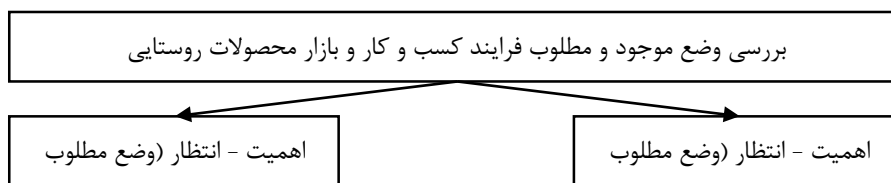

شکل ۲- وضعیت موجود بازار محصولات روستایی از نظر خبرگان و کارشناسان

Figure 2. The current situation of rural products market according to experts

پاسخ‌دهندگان از وضعیت مطلوب تعیین می‌شود و به آن اهمیت گویند. همان‌طور که ملاحظه می‌گردد از پاسخ‌دهندگان خواسته شده بود که هر کدام از عوامل شش گانه که بر اساس مدل PESTEL بدست آمده بود را مورد ارزیابی قرار دهند.

تجزیه و تحلیل اهمیت-عملکرد (بررسی شکاف وضع موجود و مطلوب) به منظور بررسی شکاف ابتدا نیاز است اهمیت و عملکرد مشخص گردد. بررسی وضعیت موجود عوامل که براساس ادارات پاسخ‌دهندگان از وضعیت موجود تعیین می‌شود و به آن عملکرد گویند و وضعیت مطلوب عوامل که براساس انتظارات

شکل ۳- ساختار بررسی وضع موجود و مطلوب

Figure 3. The structure of checking the existing and desired situation

تفاوت معناداری وجود دارد و شکاف قابل رویت در نمودار معنادار است. در تعیین فاصله شکاف اهمیت و عملکرد، از ارزش نسبی شاخص‌ها در بررسی وضع موجود و مطلوب استفاده می‌شود. از آنجا که تحلیل مجزای داده‌های بُعد عملکرد و بُعد اهمیت، به خصوص هنگامی که هر دو مجموعه داده‌ها، همزمان مورد مطالعه قرار گیرند، ممکن است معنی دار نباشند، لذا

همانگونه که در نمودار ۲ ملاحظه می‌گردد شکاف بین وضع موجود و مطلوب بسیار قابل تامل است. همچنین بررسی آماری شکاف نیز نشان داد تفاوت معنی‌داری بین سطح اهمیت و عملکرد وجود داشت (آزمون رتبه‌ای علامت‌دار ویلکاکسون و $sig < 0/05$). بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت بین وضع موجود بازار و کسب و کارهای روستایی و وضع مطلوب آن

تحلیل ماتریس IP

ابتدا بر اساس هدف مساله شاخص‌های تاثیر گذار (زیر عوامل) استخراج شدند. سپس تعیین ارزش اهمیت (bjp) و ارزش نهایی عملکرد (cjp) عوامل موثر برای ویژگی J ام و توسط پاسخ‌دهنده p ام تعیین شد. با استفاده میانگین هندسی برای ارزش نهایی اهمیت (bj) و ارزش نهایی عملکرد (cj) و مشخصه J ام حاصل نظر جمعی p پاسخ‌دهنده تعیین و یکپارچه شد.

داده‌های مربوط به سطح اهمیت و عملکرد شاخص‌ها، روی شبکه ای دو بُعدی تحت عنوان ماتریس اهمیت-عملکرد یا ماتریس IP جهت شناخت درجه اولویت شاخص‌ها برای بهبود و کمک به فرایند تصمیم‌گیری به شکل زیر ترسیم شد. براساس اینکه هر شاخص چه میزان اهمیت دارد (وضعیت مطلوب) و عملکرد بازار کسب و کار روستایی در زمینه این شاخص در چه حد است (وضعیت موجود) چهار ربع قابل تشخیص مورد تجزیه و تحلیل صورت گرفت.

$$c_j = \left(\prod_{i=1}^n b_{jp} \right)^{1/n} \quad \text{ارزش نهایی عملکرد} \quad b_j = \left(\prod_{i=1}^n b_{jp} \right)^{1/n} \quad \text{ارزش نهایی اهمیت}$$

براساس رابطه زیر وزن مشخصه J ام تعیین شد.

$$W_j = ABC(b_j - c_j) * b_j \quad \text{تعیین وزن مشخصه J ام}$$

برای سهولت بیشتر جهت تجزیه و تحلیل، W_j را به صورت زیر نرمالیزه شد.

$$SW_j = \frac{OW_j}{\sum_{j=1}^m OW_j} \quad 0 \leq SW_j \leq 1 \quad \sum_{j=1}^m SW_j = 1$$

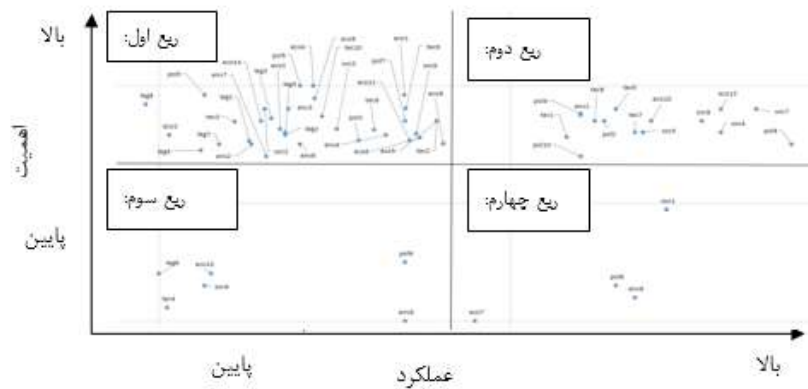
در نهایت ارزش آستانه اهمیت و عملکرد تعیین می‌شود.

$$\mu_b = \frac{\sum_{j=1}^m b_i}{m} \quad \text{ارزش آستانه اهمیت} \quad \mu_c = \frac{\sum_{j=1}^m c_i}{m} \quad \text{ارزش آستانه عملکرد}$$

رتبه‌بندی عوامل بررسی وضع موجود و مطلوب

بررسی نتایج رتبه‌بندی نشان داد بعد قانونی و اقتصادی به ترتیب با تفاوت میانگین $-2/63$ و $-2/2,4848$ بالاترین رتبه را به خود اختصاص دادند در حالیکه ابعاد زیست محیطی و اجتماعی کمترین شکاف را دارا بودند. همچنین بررسی مولفه‌های ابعاد شش گانه نشان داد مولفه قانون کار و تامین اجتماعی مشاغل خانگی ($-2/94$)، دستگاه دولتی تضمین کننده ($-2/90$) و دستگاه دولتی تسهیل کننده ($-2/80$) دارای بالاترین شکاف بودند در حالیکه وضعیت سرمایه‌دگی ($-1/05$)، وجود قنات و سرچشمه ($-1/42$) و نفوذ بازار ($-1/55$) کمترین شکاف را دارا بودند.

برای درک بهتر تفاوت بین میانگین اهمیت-عملکرد عوامل شناسایی شده، نمای گرافیکی یافته‌ها در شکل ... ارائه شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود ۳۴ مولفه در ربع اول مستقر شده‌اند ناحیه‌ای که از نظر پاسخگویان اهمیت دارند اما عملکرد پایین دارند. هنگامی که مقادیر اهمیت بیش از مقادیر عملکرد پاسخ داده شده باشند، می‌توان گفت وضعیت عامل‌های مورد بررسی از کیفیت مناسب برخوردار نیست، بنابراین استراتژی دستگاه‌های اجرایی باید این باشد که عوامل را از ربع اول به ربع دوم منتقل کند. تعداد ۱۵ عامل در ناحیه دوم واقع شده است. ناحیه ای که هم عملکرد و هم اهمیت عوامل بالاست. این عوامل باید به همین ترتیب ادامه یابد. تعداد ۶ عامل در ناحیه ربع سوم واقع شده است این عوامل هم عملکرد پایین و هم اهمیت پایین دارند که نیاز است کسب و کارها در اهمیت استفاده از این عوامل توجیه شده و سپس سرمایه‌گذاری کنند یا هزینه‌هایی که در حال انجام است متوقف گردد. ربع چهارم و ۵ عامل در این ناحیه واقع شده و این عوامل عملکرد بالا و اهمیت پایین دارند. بر این اساس سرمایه‌گذاری بر روی این عوامل باید کاهش یابد چرا که با این وضعیت منابع به هدر می‌رود.

شکل ۵- ماتریس اهمیت-عملکرد

Figure 5. Importance-performance matrix

باتوجه به ماتریس ارائه شده در ادامه می بایست نسبت به ارائه تشریح ماتریس طبق جدول ۲ اقدام نمود.

جدول ۲- ماتریس اهمیت-عملکرد IP

Table 2. Importance-performance matrix of IP

ربع اول (عملکرد پائین و اهمیت بالا): بهبود و سرمایه گذاری	ربع دوم (عملکرد بالا و اهمیت بالا): ادامه وضع موجود
<p>قیمت محصولات، زنجیره تامین سبز، جایگاه بازاریابی سبز، سرمایه گذاری، بسته بندی سبز، عرضه مستقیم، نگهداری کالای سبز، نقد شوندگی، منافع کسب الکترونیکی، برندینگ بهره بانکی، دستگاه های دولتی تضمین کننده، دستگاه های دولتی حمایت کننده، دستگاه های دولتی تسهیل کننده، حمایت دستگاه ها از کسب الکترونیکی، ذهنیت یکپارچه کسب و کار الکترونیکی، سواد اجتماعی، آگاه سازی مردم، مشارکت اجتماعی سبز، محتوای وب و فضای مجازی، دسترسی به اطلاعات به موقع سبز، مدیریت کسب و کار الکترونیکی، تجهیزات قابل پذیرش و سازگار IT، خدمات پس از فروش IT سبز، تولید اورگانیک سبز، وضعیت آب، وضعیت خشکسالی، منابع طبیعی و جنگل، آثار باستانی، قانون معاملات الکترونیکی، تولید-مصرف کننده و حذف واسطه ها، دستگاهها دولتی از بازار الکترونیکی، احراز هویت و امضا الکترونیکی، حمل و نقل هلی شات و ...، مبارزه با سرقت های الکترونیکی، قانون کار و تامین اجتماعی مشاغل خانگی سبز.</p>	<p>جایگاه واسطه ها، دسترسی به فناوری اطلاعات، باز آفرینی روستا الکترونیکی، هماهنگی بین سازمانهای ارائه دهنده IT، زیر ساخت و اتصال به اینترنت، مالیات، منابع انسانی خدمات الکترونیک، کنترل کیفیت کالا سبز، حذف نابرابری جنسیتی، وجود منابع انسانی متخصص، دستگاه های دولتی نظارت کننده، حمل و نقل سبز، دسترسی عادلانه بازار سبز</p>
ربع سوم (عملکرد پائین و اهمیت پایین): بی تفاوتی	ربع چهارم (عملکرد بالا و اهمیت پایین): اتلاف منابع
<p>سلف خریدن، سیستم شناسایی رادیویی (RFID)، کنترل نوسانات قیمت، وجود وحوش، شنیدن صدای مشتری، موتور جستجو وب سایت</p>	<p>آموزش فنون مذاکره، نفوذ بازار، دستگاه های دولتی تولیدکننده، وجود قنات و چشمه، وضعیت سرما زدگی</p>

بحث و نتیجه‌گیری

نظر به بررسی‌های انجام شده در این پژوهش، می‌توان دریافت که بین وضع موجود بازار و کسب و کارهای روستایی و وضع مطلوب آن تفاوت معناداری وجود دارد. از بین عوامل کلان محیطی بررسی شده عوامل قانونی، اقتصادی و تکنولوژی از اهمیت بیشتری برخوردار است. بنابراین در هر برنامه ریزی برای توسعه پایدار روستایی باید این سه عامل مورد توجه بیشتری قرار بگیرد. نتایج بررسی با فوا و ماتسودا، ملاس، خیرخواه‌آرانی و لاریجانی و همکاران همخوانی و با نتایج پومیلجیندا و کشاورزی همخوانی ندارد. در بین زیر عوامل قانونی، عامل حمایت تامین اجتماعی و بین زیر عوامل اقتصادی، عامل نقدشوندگی، عامل سرمایه‌گذاری و عامل زنجیره تامین سبز و از بین زیر عامل تکنولوژی، دسترسی به اطلاعات به موقع و از بین زیر عامل سیاسی، دستگاه‌های دولتی تضمین‌کننده و زیر عامل دستگاه‌های دولتی تسهیل‌کننده و در بین زیر عامل اجتماعی، عامل ذهنیت یکپارچه کسب و کار الکترونیکی و از بین زیر عامل زیست محیطی، عامل آب، بیشترین تاثیر را بر کیفیت شکاف داشته‌اند. این نتایج تا حدودی با نتایج گوهرشاهی همخوانی دارد.

همچنین از نتایج ماتریس اهمیت - عملکرد می‌توان دریافت، زیر عواملی که در ناحیه یک قرار گرفته‌اند مانند زیر عوامل قیمت محصولات، جایگاه بازاریابی سبز، بسته بندی سبز، عرضه مستقیم، نگهداری کالای سبز، منافع کسب الکترونیکی، برندینگ، بهره بانکی، دستگاه‌های دولتی حمایت‌کننده، حمایت دستگاه‌ها از کسب الکترونیکی، ذهنیت یکپارچه کسب و کار الکترونیکی، سواد اجتماعی، آگاه‌سازی مردم، مشارکت اجتماعی سبز، محتوای وب و فضای مجازی، دسترسی به اطلاعات به موقع سبز، مدیریت کسب و کار الکترونیکی، تجهیزات قابل پذیرش و سازگار IT، خدمات پس از فروش IT سبز، تولید اورگانیک سبز، وضعیت آب، قانون معاملات الکترونیکی، حمایت دستگاهها دولتی از بازار الکترونیکی، احراز هویت و امضا الکترونیکی، حمل و نقل هلی شات و ... مبارزه با سرقت‌های الکترونیکی، در کسب و کارهای پایدار روستایی

مورد توجه قرار گیرند. نیز ربع چهارم ماتریس عملکرد بالا و اهمیت پایین دارند نظیر آموزش فنون مذاکره، نفوذ بازار، دستگاه‌های دولتی تولیدکننده، وجود قنات و چشمه، وضعیت سرمایه‌گذاری که نشان از اتلاف منابع دارد جهت کاهش اتلاف منابع توسعه پایدار در برنامه ریزی‌های آینده لحاظ گردد.

با توجه به نتایج بدست آمده از این پژوهش، پیشنهادهایی به شرح زیر ارائه می‌گردد:

— برای رفع شکاف وضع موجود و مطلوب کسب و کارهای روستایی به جای استفاده از کسب و کارهای سنتی، راه اندازی کسب و کارهای الکترونیکی روستایی پیشنهاد می‌گردد.

— تسهیل و در صورت نیاز تصویب قوانین و سیاست‌های متناسب در جهت توسعه پایدار کسب و کارهای روستایی، چرا که تسهیل و بازنگری در قوانین منجر به توسعه اقتصادی از طریق افزایش سرمایه‌گذاری‌ها خواهد شد.

— برنامه ریزی در جهت بهبود وضعیت آب از طریق توجه به امکانپذیری تولیدات سبز و بازآفرینی مشاغل و مصرف بهینه آب.

— برنامه ریزی تسریع در نقد شوندگی محصولات در جهت پایداری کسب و کارهای روستایی از طریق سرمایه‌گذاری در تکنولوژی‌های نو نظیر حمل و نقل سبز، بازارهای مجازی.

— مهیا سازی پیش خرید محصولات روستایی از طریق دستگاه‌های دولتی تضمین‌کننده و تسهیل‌کننده با تاکید بر ایجاد کسب و کارهای سبز روستایی.

همچنین این پژوهش با محدودیت‌هایی روبرو بود:

— عدم درک درست از پایداری کسب و کارهای سبز که می‌تواند از طریق کسب و کارهای الکترونیک به جای سنتی جایگزین شود.

— کم توجهی و بعضاً مقاومت روستائیان در جمع‌آوری داده‌های با رویکردهای نوین.

- National Conference of Agricultural Economics, 2007. (In Persian)
6. Statistical Center of Iran. Selected Findings of the 2017 National Population and Housing Census. 2017. (In Persian)
 7. Statistical Center of Iran. Selected Findings of the 2015 National Population and Housing Census. 2015. (In Persian)
 8. Melles, G. (2018). Sustainable community development or voluntourism: Sustainable housing in rural Maharashtra. *Social Sciences*, 7(12), 247
 9. Baffoe, G., & Matsuda, H. (2017a). Why do rural people do what they do in the context of livelihood activities? Exploring the Livelihood Viability and Priority Nexus. *Community Development*, 48(5), 715-734 .
 10. Pimoljinda, T., & Siriprasertchok, R. (2017). Failure of public participation for sustainable development: A case study of a NGO's development projects in Chonburi province. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 38(3), 331-336 .
 11. Kheirkhah-Arani, R. (1386/2007). *Sustainable rural development in mountainous regions (Case study: Qamsar district of Kashan)*, Unpublished masters thesis. University of Isfahan, Isfahan, Iran. (In Persian)
 12. Keshavarzi, S. (1393/2014). *Impact of sustainable agriculture on sustainable rural development (Case study: Ziyari district of Nurabad in Mamsani County)*, Unpublished masters thesis. University of Isfahan, Isfahan, Iran. (In Persian)
 13. Larijani, m. Rabiee, a. Razi kordmahale, l. 1394. Providing Green Theories: Third Millennium
- آموزش های مبتنی بر کسب و کارهای سبز، اعم از آموزش های زیست انشانی و زیست محیطی.
 - ایجاد کسب و کارهای نوین، متناسب با تکنولوژی های نو نظیر بازارهای مجازی، ترویج حمل و نقل تجمیعی از طریق پست کالا به جای حمل و نقل پراکنده.
 - تولید کالاهای مبتنی بر تقاضای بازار به جای تولید به روشهای گذشته.
 - تاکید بر کالاهای با کیفیت و با دسته بندی و بسته بندی مناسب با نیاز بازار
- ### References
1. Mashayekhi, S., Salehi, M., & Enayati, T. Recognition of the Performance Gap Model in Irans Social Security Organization in order to Approach Shift in Conventional Training. *Quarterly Journal of Training & Development of Human Resources*, 2018, 5(17): 1-28. (In Persian)
 2. Reach, S., & Lee, M. Development of Agricultural Cooperative in Cambodia. *Journal of Agricultural Extension and Community Development. Journal of Agricultural Extension & Community Development*, 2016, 23(2): 195-210.
 3. Ghadiri Ma'soum, M., Hajipour, M., Qaghozlu, H., Jouranbian, M. The Analysis of the Role of Social Capital in Risk-Taking and Entrepreneurship of Rural Youth (Case Study: Tonekabon County). *Journal of Research and Rural Planning*, 2017, 5(4): 17-31.
 4. Statistical Center of Iran. Selected Findings of the 2016 National Population and Housing Census. 2016. (In Persian)
 5. Shamabadi, M.A., & Borimnejad, V. Designing an marketing model for agricultural products in rural and agricultural cooperatives network. 6th

- (IPA)-based SWOT analysis as a new quantitative methodology for developing actual strategic plans in universities. *SN Social Sciences*, 2021, 1(1): 1-25.
19. Slack, N. The importance-performance matrix as a determinant of improvement priority. *International Journal of Operations & Production Management*, 1994, 14(5): 59-75.
 20. Song, J., Sun, Y., & Jin, L. PESTEL analysis of the development of the waste-to-energy incineration industry in China. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 2017, 80: 276-289.
 21. Kremer, P. D., & Symmons, M. A. Mass timber construction as an alternative to concrete and steel in the Australia building industry: a PESTEL evaluation of the potential. *International Wood Products Journal*, 2015, 6(3): 138-147.
 22. Kardar, S., Ghadermarzi, H., & Bahmani, A. The Analysis of Livability Indices in Rural Areas Developed into Cities (Case Study: Bolbanabad City, Dehgolan County). *Journal of Geography and Regional Development*, 2019, 17(1): 333-356. (In Persian)
 - Challenges for Environmental Conservation, National Conference, Worthy Occupation. Teacher's House, Bandar Anzali Beach Village, Pages 21-1. (In Persian)
 14. Goharshahi, gh. 1394. Green Entrepreneurship in the Village with Sustainable Development Approach (Case Study: Southern Khorasan Province Villages). National conference deserves a decent job. Teacher's House, Coastal Village of Bandar Anzali, Pages: 174-163. (In Persian)
 15. Fahey, L., & Narayanan, V. K. Macro environmental analysis for strategic management (The west series in strategic management). St. Paul, MN: West Publishing Company; 1986.
 16. Martilla, J.A., & James, J.C. Importance-performance analysis. *Journal of marketing*, 1977, 41 (1): 77-79.
 17. Ainin, S., & Hisham, N. H. Applying Importance-Performance Analysis to Information Systems: An Exploratory Case Study. *Journal of Information, Information Technology & Organizations*, 2008, 3(1): 95-103.
 18. Ahmed, H. O. K. How to use importance-performance analysis